

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΓΕΝΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ ·Εν Ἀθήναις φρ. 15—·Εν δε ταῖς ἑπαρ. φρ. 16—·Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 20.
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΤΥΓΗΤΗΣ.

Διατί θὰ ἡττηθῶμεν διπλωματικῶς καὶ στρατιωτικῶς.

Ι

Διὰ προσκαίρου καὶ πυρετικῆς ἐνεργείας οὐδέποτε τὰ ἔθνη δύνανται νὰ κατορθώσωσι μέγα τι, ἂν μὴ διασώζωνται ἐν αὐτοῖς μέγала κεφάλαια τιμῆς καὶ ἱκανότητος. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἀκολουθοῦντες τὸ πνεῦμα τοῦ κ. Κουμουνδούρου ἐπιστεῦσαμεν τούναντίον ὅτι ὅταν φθάσῃ ἡ ὥρα θὰ κατορθώσωμεν θαύματα· μέχρις οὗτο δὲ φθάσῃ ἡ ὥρα ἐπιτρέπεται ἡ ἀνικανότης καὶ ἡ ἀβελτηρία, ἐπιτρέπεται ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ κλοπή. Ἐκτό· τοῦ Καποδιστρίου ὁ ὁποῖος προσεπάθησε ἐντὸς τοῦ ἔθνους τούτου νὰ μορφώσῃ πνεῦμα τιμῆς καὶ μεγαβουλίας, ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα δυναστεία δὲν ἐπραξεν ἄλλο τι ἢ νὰ διαφθείρῃ τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἀτόμων καὶ νὰ συμπράξῃ ἐν τῇ κυβερνήσει καὶ τῇ διοικήσει τοῦ Κράτους μετὰ τῶν φαυλοτέρων στοιχείων.

Ἐκαστος ἐννοεῖ ὅτι ἐν νεοοχηματίστῳ ἔθνει ἡ κυβέρνησις πρῶτον καθήκον εἶχε νὰ περισυναγάγῃ πανταχόθεν τὰς νοημονεστέρους καὶ τιμιωτέρας φύσεις, ἵνα ἀναδείξῃ αὐτὰς ἰσχυρὰς καὶ δι' αὐτῶν ἐπιβάλῃ ἐπὶ τοῦ ἔθνους ὀλοκλήρου τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς. Παρ' ἡμῖν, τούναντίον οὐδ' ἡ ἐλαχίστη φροντίς κατεβλήθη πρὸς μόρφωσιν εἴτε ὑπαλλήλων εἴτε νεολαίας βαθείας καὶ μεγαλόφρονος· ἡ παιδεία ἡμῶν εἶναι ἡ οἰκτροτέρα καὶ ἀθλιεσττέρα πάντων τῶν ἔθνων· πρόσθε δὲ καὶ ἡ ἀγονωτέρα. Τέλος μετ' ἄλλεπάλληλα λάθη οὐσιαστικὰ ἢ παραλείψεις τῶν κυβερνώντων περιήλθομεν εἰς τοιαύτην λογικὴν κοινωνικῶς, ὥστε ὅπως προαχθῇ νέος τις πᾶν ἄλλο προσὸν δύναται νὰ ἔχῃ ἢ τὰ προσόντα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ πνεύματος.

Ἐθνος εἰς τοιαύτην κατάστασιν κοινωνικῆς διαφθορᾶς, περιελθόν, εἶναι δυνατόν μὲ μέσα μικρὰ καὶ μὲ πληθυσμὸν πολλάκις ἐλάσσονα νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ Αὐτοκρατορίας ἐξόχως πολεμικῆς; Τὰ μικρὰ ἔθνη θριαμβεύουσι ἀπέναντι τῶν μεγαλειτέρων μόνον διὰ τῆς ἀνωτέρας ἠθικῆς ἰσχύος, ἀλλ' ἡμεῖς τὴν ἠθικὴν ταύτην ἰσχὺν ἐξεμνηδενίσσαμεν διὰ τῆς πολιτικῆς διαφθορᾶς. Καὶ σήμερον μὴτε πολιτικούς ἀνδρας ἔχομεν, μὴτε διπλωμάτας, μὴτε στρατηγούς καὶ στρατούς.

Διατί οἱ ἐπίστρατοι δὲν προσέρχονται; διατί οἱ ἐφεδροὶ δὲν προσέρχονται; Διότι οὐδεμία ἠθικὴ δύναμις ἐμφωλεύει εἰς τὰ στέρνα ἡμῶν καὶ τὸ χερίστον διότι δὲν ἔχομεν αἴσθημα ἰδελφικῆς ἐνότητος καὶ ἑθνικῆς ὀλομελείας πρὸς ἀλλήλους.

Διότι ἡ Κυβέρνησις ἐφέρθη πάντοτε πρὸς τὸν λαὸν ὡς πρὸς ἐχθρὸν, ὃν ὤφειλε νὰ ἐξοντώσῃ πάσῃ ἐπινοίᾳ καὶ διὰ δόλου καὶ διὰ βίας. Ἐν Ἑλλάδι λαὸς καὶ Κυβέρνησις εἶναι ἐχθροὶ ἀδιάλλακτοι καὶ μόνον εὐκαιρίαν ζητοῦν ὅπως ἐξοντώσωσιν ἀλλήλους· διότι εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν μὴτε δικαιοσύνη ἀπονέμεται, μὴτε ἀσφάλεια, μὴτε διοικήσις· αἴσθημα δικαιοσύνης καὶ φιλοπατρίας δὲν ὑπάρχει ἢ ἐν ταῖς ἡγορεύσεσι τοῦ κ. Κουμουνδούρου καὶ Παπαμιχαλοπούλου· διὰ τοῦτο δὲν ὑπάρχει πίστις τῶν κυβερνωμένων πρὸς τοὺς κυβερνῶντας· διότι, ἂν φέρωμεν ὡς παράδειγμα τοὺς νῦν ὑπουργούς, οὐδαμοῦ ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκονται ὀνόματα μισητότερα καὶ ἄξια τῆς ἐσχάτης περιφρονήσεως ἢ τὰ ὀνόματα Κουμουνδούρου, Παπαμιχαλοπούλου κτλ. Ὁ ταπεινότερος τῶν τιμίων ἀνθρώπων δὲν ζηλεύει, ἔστω καὶ πρὸς στιγμὴν, τὴν δόξαν τοῦ κ. Κουμουνδούρου.

Παράδοξον ἔθνος ὅπου ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖται ὁ εὐτελέστερος τῶν χαρακτῆρων, ὁ ἀσυνειδητότερος τῶν ἀσυνειδητῶν καὶ ὁ ἐλαφρότερος τῶν ἐλαφρῶν! Καὶ τοιοῦτον ἔθνος τολμᾷ νὰ ἔχῃ ἀξιώσεις μεγαλείου σπουδαίως, καὶ νὰ νομίζῃ ὅτι ἀπατᾷ περὶ τῶν αἰσθημάτων του καὶ τῆς ἱκανότητός του τοὺς ξένους λαούς! Ἐθνος τὸ ὅποιον ἐκλέγει εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον κατὰ τινὰ ἀκατανόητον προτίμησιν τοὺς ἐσχάτους τῶν βλακῶν καὶ τῶν ἡλιθίων, ἔθνος τοῦ ὁποῖου ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι κλέπτουσι τὸ δημόσιον, ἔθνος τοῦ ὁποῖου οἱ βουλευταὶ εἶναι τὸ ἄνθος τῆς αἰσχροπότητος καὶ τῆς ἀσυνειδησίας καὶ τοῦ νεπωτισμοῦ· ἔθνος τὸ ὅποιον δὲν ἀνέδειξε μὴδὲ ἓνα στρατιωτικὸν κοινὸν νοῦς καὶ κοινῆς παιδείσεως· ἔθνος τοῦ ὁποῖου προτίσταται ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐνεργείας ἄνθρωπος οὐδὲ κἂν νηφάλιος! . . .

Διατί ἀπὸ τοῦ 1877 τετράκις προπαρεσκευάσθημεν, τετράκις ἐδαπάνησαμεν ποσὰ ὑπέρογκα καὶ ὑπέστημεν ζημίας μεγάλας καὶ τετράκις ἀπετύχομεν; Διότι ἐγκαταλείπομεν τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ζητήματος εἰς τοὺς βδελυρούς

του παρελθόντος καρπού, τὸν Κουμουνδοῦρον, τὸν Δεληγιάννην, τὸν Σωτηρόπουλον, τὸν Παπαμιχαλόπουλον. Εἶναι δυνατόν τὰ βδελύγματα τοῦ παρελθόντος νὰ αἰσθανθῶσι τὸν ἐνθουσιασμόν ἐν γεινᾷ τὸ μέλλον; Εἶναι δυνατόν ἄνθρωποι μεγαλυθέντες καὶ πλουτίσαντες ἐν ραδιουργίαις καὶ μόλις ἀνεκτοὶ ὄντες ἐντὸς τοῦ ἔθνους, νὰ ἀποφασίσωσι νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν κοινωνικὴν θέσιν των, τὸν πλοῦτόν των καὶ τὴν ὑπόληψίν των διὰ πολέμου ἢ διὰ τινος τολμηρᾶς ἀποφάσεως;

Παράδοξον τῷ ὄντι ἔθνος οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς! ἐπιζητοῦμεν νὰ τρέξωμεν μετὰ τῶν χελωνῶν καὶ νὰ πετάξωμεν μετὰ τῶν βατράχων, διότι ἀκούοντες τὸ ἄσμα τῶν βατράχων ἐκλαμβάνομεν αὐτὸ ὡς πτέρωμα ἀετοῦ. Καὶ δὲν πταίει τὸ ἔθνος ἐν γένει· διότι τὸ ἔθνος, ἡ ἐπικρατοῦσα τοῦτέστι γενεά, εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τῶν πολιτικῶν ἡμῶν, περὶ δὲ τῆς νέας γενεᾶς οὐδ' ἡ ἐλαχίστη φροντίς κατεβλήθη ὅπως ἀναδειχθῇ ἀνωτέρα τῶν γονέων τῆς, μόνη δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἀπέδειξεν ὅτι κέκτῃται ἰδιάζουσαν ζωτικότητα.

Τί λοιπὸν θὰ κατορθώσωμεν μετὰ τοιαῦτα σαθρὰ στοιχεῖα; οὐδὲν ἄλλο ἢ νὰ ἡττηθῶμεν καὶ διπλωματικῶς καὶ στρατιωτικῶς. Τὸ κατ' ἐμὲ, μόνον φανταζόμενος τὰ πρόσωπα τὰ ὅποια κυβερνῶσι δυσανασχετῶ ἐξ ἀηδίας καὶ ἀποστροφῆς. Τοῦτο δὲ πάσχουσι καὶ πάντες οἱ ἐπίστράτοι καὶ πάντες οἱ ἑφεδροὶ καὶ πάντες ὅσοι ἔχουσι τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν τόλμην νὰ χύνωσι τὸ αἷμά των ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ἐπὶ Κουμουνδοῦρου καὶ ὁ ἐντιμότερος τῶν ἀνθρώπων θὰ κλέψῃ καὶ ὁ γενναιότερος θὰ φύγῃ πρὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὁ μᾶλλον φιλόπατρις θὰ ἀρνηθῇ νὰ καταταχθῇ στρατιώτης, διότι τοὺς λαοὺς κινεῖν πάντοτε αἱ Κυβερνήσεις· οὐαὶ δὲ εἰς τοὺς λαοὺς τοὺς ὁποίους κινεῖν οἱ Κουμουνδοῦρο-Παπαμιχαλοπουλικοί.

Δὸς του.

ΒΟΥΛΗ

Συνεδρίασις Παρασκευῆς

Ἀπ' ἀρχῆς ἐτι τῆς συνεδρείας μᾶς ἤλκυσε τὴν προσοχὴν ἡ τραγικὴ μορφή τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Βουλῆς· ἐπειδὴ δὲ ἡ συνεδρεία αὕτη ἦν ἡ μεθεπομένη τῆς ἀξίας μελέτης ἐκείνης, κατὰ τὴν Ἑφημερίδα, συμπεραίνομεν ὅτι ἤλθε νάντλησῃ ἐμπνεύσεις ἐκ τοῦ πεδίου τῶν μεγάλων λόγων τῆς Πέμπτης. Ἀλλὰ τὸν εἶδομεν πολὺ ψυχρὸν καὶ ὑποπτεύομεν ὅτι αἱ ἐντυπώσεις τοῦ θὰ ἦσαν λίαν πεζαί, ἀφοῦ οὐδὲ *μηλιώγια*, οὐδὲ *τσαπράζια*, οὐδὲ *δαμασκέα* δὲν ἦσαν ἐκεῖ. Καὶ διὰ τοῦτο τὸν εἶδομεν ἐν τέλει ἐπιμόνως ἀνατείνοντα τὴν ὄψιν, οἷον εἰ ἀπαιτοῦντα συμπαθὲς ἐν βλέμμα ἀπὸ τοῦ θεωρείου τῶν κυριῶν, ὅπερ καὶ σήμερον ἦν κατάπλεον, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι καὶ αἱ γυναῖκες πλέον ἀνυπομονοῦσιν. Ἀλλ' ὁ Κουμουνδοῦρος ἀτάραχος καὶ χωρὶς νὰ ἐπειρεάζεται σήμερον ὑπὸ τῆς ἐρυθρότητος τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ πολέμου ἔχει ἀνακτήσει τὴν συνήθη του γλυκύτητα, δι' ἧς καὶ τὸν Ῥιζάκην μακρόθεν θωπεύει καὶ τὸν Ῥούφον συγχωρεῖ καὶ τὸν Καράπαυλον βαυκαλίζει ἐν τῇ παρεκτάσει τῆς ὑπουργικῆς σειρᾶς.

Ἡ πρόταξις ὅμως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀσυζητητὴ περαιωθέντος, ἐνῷ πάντες ἀνεμείνομεν τὸ περὶ ἀπαλλαγῶν νομοσχέδιον, καὶ ἡμᾶς ἐπὶ μᾶλλον ἐψύχρανε, ἅτε πάσης λόγου λαβῆς στερηθέντας, καὶ τὰ κροατήρια ἠρῶσε καὶ τὸν Οἰκονόμον ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ λόγου τοῦ Τρικούπη ἐν τῇ ᾠδῇ διέκοψε καὶ τοῦ Ῥούκη ἀνέστειλε διανομὴν τινὰ κομφέτων, πρᾶγμα ὅπερ, μόνον τὸν βέκτην τῆς θαλάσσης ἐφάνη νὰ νύχαριστησεν.

Σαβδάτου.

Ἀπροθυμοτέραν ἐμφαίνει σήμερον τὴν ὄψιν ἡ Βουλὴ καὶ

Ο ΦΟΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

II

Δὲν θὰ γράψω θρήνους ἐπὶ τῷ γεγονότι, μήτε στίχους θλιβερούς· ὁ Παράσχος θέλει ψάλει τὸ ἀνάθεμα κατὰ τοῦ δολοφόνου καὶ ὁ Αἰὼν θὰ ἐκφωνήσῃ τὸν ἐπιτάφιον τοῦ νέου νεκροῦ. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ οἰκτεῖρω τὸν ἄνθρωπον, ὡς οἰκτεῖρω κατ' ἑτος τοσαῦτα δολοφονίας θύματα ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ μικρὰν τρέφω πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας συμπάθειαν. Πρὶν ἢ δὲ καταρασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ δολοφόνου, συλλογίζομαι ὅτι πιθανῶς καὶ ἡ χεὶρ αὕτη ἐγένετο θύμα ἐπίσης ξένων συμπεριόντων καὶ ξένης φιλοδοξίας. Οἱ ἀληθεῖς δολοφόνοι τοῦ Αὐτοκράτορος οὐδέποτε θὰ ἀνακαλυφθῶσιν· ἴσως μάλιστα ὁ φόνος οὗτος γένηται ἀφορμὴ τῆς ὑψώσεως αὐτῶν. Οὐδὲν ἀποφαίνομαι, οὐδὲν πιστεύω, εἰμὶ ὅτι αἱ αὐλαὶ τῶν αὐτοκρατοριῶν, εἴτε ἐν Βυζαντίῳ εἴτε ἐν Πετροπόλει, εἶναι ἐστημέναι, καὶ εἴτε ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι εἴτε κατὰ τὸν δέκατον καὶ ἑννατον ἀκμάζουσιν, εἶναι πάντοτε καταφύγια δολοπλοκίων καὶ μυστηριωδῶν κακουργημάτων. Δὲν ἀρκεῖ νὰ εἰπωμεν, ὡς ὁ κ. Στούπης μετὰ σχήματος λόγου, «ὁ Μηδενισμός, ἡ λερναία αὕτη Ὑδρα τῆς Ρωσσίας» διότι οἱ μηδενισταὶ ὀνομάζουσι λερναίαν Ὑδραν τὴν Αὐτοκρατορίαν αὐ-

τήν· ἐγὼ δὲ ἐλαχίστην αἰσθάνομαι ὀρεξίν νὰ δικάζω στουπηδὸν μετὰξὺ ἀντιπάλων οὕτως ἰσχυρῶν φρονημάτων. Ἀλέξανδρος ὁ Β' οὐπὲρ διεκεκριμένος Ρῶσος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διεκεκριμένος ἄνθρωπος· μᾶλλον κατακτητὴς ἢ ἐλευθερωτής, μᾶλλον δεσπότης ἢ πατὴρ τῆς Ρωσσίας, διότι ἐπεμελήθη τὴν ἰδίαν δόξαν ὡς δόξαν τῆς Ρωσσίας· καὶ ἐλησμόνησε τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῆς καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἑαυτοῦ. Οἱ δὲ Ἕλληνες οὐδὲν ἀπολύτως ὀφείλουσιν αὐτῷ ἕνεκεν εὐγνωμοσύνης πλὴν τοῦ κ. Βυζαντίου, ὅστις ὀφείλει τῷ ἐλευθερωτῇ τῆς Βουλγαρίας τὸ διπλωματικόν του στάδιον· διότι ἄνευ τοῦ ἐλευθερωτοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἡ Βουλγαρία καὶ ἄνευ αὐτῆς ὁ διπλωμάτης. Ἀφῶμεν τοὺς πολιτικοὺς νὰ ψεύδωνται χάριν ἀβροφροσύνης καὶ χάριν κολακείας· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα πολιτικοί. Ἄν ἡ Ῥωσσία ἤθελε, τὸ ἐλληνικὸν ζήτημα θὰ ἦτο λελυμένον ἀπὸ τοῦ 1878 ἄνευ τῆς προσθήκης μηδὲ ἐνός νεκροῦ εἰς τοὺς ἀποθανόντας ἐνώπιον τῆς Πλεῦνας. Ἀλλ' ἡ Ῥωσσία δὲν ἠθέλησε, διότι καὶ ἡ Ἑλλάς δὲν ἠθέλησε· διότι δὲν προτιθέμεθα νὰ γράψωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλληνοσλαβικῆς πάλης ἀπὸ τοῦ 1865.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι πᾶσα ἡ γῆ κατεπλάγη ἐκ τοῦ κακουργήματος· ἀλλ' ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν νεκρὸν, δὲν θὰ ἦτο ὁ ἴδιος ἐπίσης δυσχερεστημένος ἐπὶ τῷ θανάτῳ. Μετὰ τοιαύτην ζωὴν, ἦν ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Β' διήγεν ἀπὸ